

darba pārskats par 2020. gadu

Sutri, 2021

SATURS

Pārskata perioda kopsavilkums LNCB Sutru bibliotēkā 3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums 3
2. Finansiālais nodrošinājums 4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums 5
4. Personāls 6
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība 9
6. Krājums 14
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem 17
8. Novadpētniecība 19
9. Projekti 22
10. Publicitāte 21
11. Sadarbības tīkla raksturojums 23

Pārskata perioda kopsavilkums LNCB Sutru bibliotēkā

2020.gadā izvirzītās darba prioritātes Sutru bibliotēkas darbā:

- bibliotēkas darba popularizēšana: popularizēt iedzīvotājiem abonēto datubāzu izmantošanu, organizējot informatīvos pasākumus, apmācības, bibliotekārās stundas, bibliotēkas darba atspoguļošana sociālajos tīklos un LNCB mājaslapā;
- aktivizēt novadpētniecības darbu, rīkojot aktivitātes, popularizēt bibliotēkā pieejamos novadpētniecības materiālus un nodrošināt to plašāku pieejamību;
- kvalitatīvu pakalpojumu un informācijas sniegšana apmeklētājiem: iedzīvotāju tālākizglītības un mūžizglītības nodrošināšana (informatīvo resursu piedāvājums, radošas aktivitātes, pārrunas);
- dažādu pasākumu (izglītojošu, izklaidējošu) rīkošana mērķgrupām.

Pārskata periodā jauni pakalpojumi nav ieviesti un jauni projekti nav realizēti.
2020. gada marta mēnesis nāca ar negaidītām pārmaiņām un izmaiņām ierastajā darba kārtībā, valstī izsludinot ārkārtas situāciju sakarā ar Covid-19 izplatību. Darbs notika attālināti, iedzīvotājiem sniedzot telefoniskas un elektroniskas uzziņas un informāciju. Attālināta grāmatu izsniegšana (pēc pieprasījuma veidojot grāmatu saiņus un izvietojot ārpus bibliotēkas telpām, tiem paredzētajā kastē). Apmeklētāji ir bijuši ļoti disciplinēti un saprotoši, ievērojot visus valdības izvirzītos noteikumus. Arī bibliotēka veikusi visus piesardzības pasākumus.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Bibliotēkas darbības teritoriālais un institucionālais raksturojums

Sutru bibliotēka sākusi savu darbību 1958. gadā. Toreiz tās nosaukums bija Sondoru ciema Znotiņu bibliotēka. Šo faktu apstiprina Daugavpils zonālā arhīva izsniegtā kopija. Par Sutru bibliotēku nodēvēta 1993. gadā pēc Sutru pagasta padomes lēmuma. 2001. gadā Sutru bibliotēkai pievieno otru pagastā darbojošos Rauniešu bibliotēku, kura savukārt dibināta 1949.gadā, spriežot pēc pirmajiem ierakstiem inventāra grāmatā. Kopš 2009.gada, pēc teritoriālās reformas, bibliotēkas nosaukums- Līvānu novada Centrālās bibliotēkas Sutru filiālbibliotēka (turpmāk LNCB Sutru bibliotēka).

Latvijas Republikas Kultūras ministrijas bibliotēku reģistrā Sutru bibliotēka reģistrēta 2003.gada 15.novembrī. Bibliotēku reģistra numurs BLB0521.

Adrese- Uzvaras 5-5, Sutri, Sutru pagasts, Līvānu novads, LV 5334

LNCB Sutru bibliotēkas darbības mērķis:

- visaptveroša un kvalitatīva krājuma uzturēšana;
- kvalitatīva un operatīva jebkāda veida informācijas nodrošināšana;
- saturīga brīvā laika aizpildīšana;
- saskarsmes un izglītošanās iespēju piedāvāšana lietotājiem.

LNCB Sutru bibliotēkas darbības misija ir:

- sniegt operatīvu un kvalitatīvu informācijas pieeju apmeklētājiem;
- izzināt un saglabāt pagasta kultūrvēsturi;
- nodrošināt pagasta autentiskumu un atpazīstamību novada un valsts mērogā;
- organizēt lasītveicināšanas pasākumus bērniem;
- organizēt izglītojošus un tematiskus pasākumus dažādām interešu grupām.

Saskaņā ar bibliotēku likumu, MK noteikumiem un novada domes apstiprināto bibliotēkas reglamentu un lietošanas noteikumiem, bibliotēka veic informācijas, izglītošanas, kultūras, sabiedrības saskarsmes un brīvā laika aktīvas aizpildīšanas funkcijas.

Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā definētajiem virzieniem un uzdevumiem

Pārskata periodā ir nodrošināta iedzīvotāju kultūras, izglītības, informācijas un komunikācijas vajadzības. Gada sākumā un septembrī notikuši pasākumi lasīšanas kultūras veicināšanai, informācijas tehnoloģiju izzināšanai un iedzīvotāju radošo interešu atbalstam.

Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā

Sutru pagasta teritorijā atrodas valsts nozīmes Latgales tautas celtniecības arhitektūras piemineklis- zemnieku sēta "Šultes" un 2020.gadā par to vēstures entuziastiem radās pastiprināta interese. Māja tika iekļauta arī videofilmas kadros par Sutru pagastu. Zemnieku sēta pieder privātīpašniekiem un ir vienošanās par turpmāko aktivitāšu attīstīšanu. Īpašnieki ir ieinteresēti par dažādu gadskārtu svētku svinēšanu šīs sētas pagalmā. Tas dod plašāku iespēju bibliotēkai, sadarbībā ar zemnieku sētas īpašniekiem, pagasta pārvaldi un kultūras namu, izvērst rīkotos pasākumus daudz gadu garumā.

Bibliotēkas akreditācija

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2018	2019	2020
Kopā (EUR)	12783	11141	14084
Pašvaldības finansējums	12767	11130	14080
Citi ieņēmumi:	16	11	4
t. sk. maksas pakalpojumi	16	11	4
t. sk. ziedojumi un dāvinājumi	-	-	-
t. sk. VKKF finansējums	-	-	-
t. sk. citi piešķīrumi	-	-	-

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2018	2019	2020
Izdevumi kopā (EUR)	12783	11141	14084
Darbinieku atalgojums (bruto)	8748	6802	6540
Krājuma komplektēšana	1331	1389	1393

Pēdējo triju gadu laikā vislielākais finansējums bijis šogad, kas tika piešķirts griestu apgaismojuma nomaiņai. Tā kā bibliotēka ir materiāli labiekārtota, pagaidām nelūdzam līdzekļus mēbeļu un aprīkojuma iegādei. Piešķirtie līdzekļi šobrīd nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Bet plānojot turpmāko gadu budžetu, jārēķinās ar jaunu tehnoloģiju ieviešanu bibliotēkā, grīdas seguma nomaiņu. Atalgojumam piešķirtais finansējums samazinājies, jo

2018.gadā strādāja divas darbinieces- kopējā slodze 1.5, 2019. gadā darbiniece uz pusslodzes strādāja tikai līdz maija mēnesim. 2020.gadā strādā tikai viena darbiniece. Krājuma komplektēšanai finansējums ir nemainīgs jau trīs gadus ar nelielām niansēm.

Secinājumi. Covid-19 radītā situācija nav iespaidojusi finanšu līdzekļu lietderīgu izmantošanu.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

2020.gadā Sutru bibliotēka veikta apgaismojuma nomaiņa. Darbi tika uzsākti 25.februārī, kad no griestiem tika demontētas vecās , no ēkas ekspluatācijā nodošanas 1988.gadā, apgaismes lampas. To vietā pieliktas jaunas lampas, ar prasībām piemērotu apgaismojumu. Tika veikta arī griestu krāsošana, kam bija nepieciešami lielāki izdevumi, nekā bija plānots. Līdz ar to nācās veikt budžeta grozījumus, papildinot piešķirto pašvaldības finansējumu. Darbi pabeigti 18.martā.

Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums): situācijas raksturojums un vērtējums, nākotnes prognozes, atjaunināšanas iespējas

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	**Lietotājiem (skaits)**	**Vērtējums:skaits, aprīkojuma vecums**	**Piezīmes**
Datori	3	5	*Personālam-* 1 dators- 8 gadi 1 dators-5 gadi 1 dators-3 gadi *Lietotājiem-* 3 datori-12 gadi, 2 datori- 3 gadi	
Multifunkcionālās iekārtas		3	1 iekārta-8 gadi 1 iekārta-16 gadi	Multifunkcionālās iekārtas tiek izmantotas arī lietotāju vajadzībām
Printeri	1		1 printeris-10 gadi	
Skeneri	2		1 skeneris-12 gadi 1 skeneris-4 gadi	

Bibliotēkas materiāli tehniskais stāvoklis vērtējams apmierinoši. Pēc 2020.gada 31.marta līguma "Par Vienotā bibliotēku datu pārraides tīkla modernizāciju un pieslēgumu darbības nodrošināšanu" 1.septembrī Sutru bibliotēkā ierīkoja jaudīgāku datu pārraides pieslēgumu. 2008. gadā pēc Kultūras informācijas sistēmu (KIS) projekta piešķirtie datori ir morāli novecojuši, bet darbojas apmierinoši. Divas multifunkcionālās iekārtas ir novecojušas un atrodas dīkstāvē (nevar veikt kopēšanas funkciju). Pārskata periodā no Sutru pagasta pārvaldes pēc akta par inventāra pārvietošanu organizācijas ietvaros 1 kopētājs nodots bibliotēkas rīcībā, nodrošinot operatīvu dokumentu kopēšanu. Pārējais bibliotēkas aprīkojums un mēbeles ir labā stāvoklī. Bibliotēkā nomainīti visi grāmatu plaukti. Tie pielāgoti pārvietošanai- uz riteņiem. Izstāžu iekārtošanai pie sienas piemontētas sliedes. Noformēšanas vajadzībām iegādātas kāpnes un zemāki pakāpieni- piekļūšanai pie grāmatu augšējiem plauktiem. Bibliotēkā ir uz ritenīšiem pārbīdāms ziņojumu stends. Žurnāli stāv boksos speciāli pielāgotā plauktā, atsevišķs plaukts ir avīzēm. Izstādēm un novadpētniecībai paredzētie plaukti ir ērti un praktiski materiālu izvietošanai un apskatei. Šim

mērķim izmantojam arī uz plauktu galiem uzkarināmus metāla statīvus. Žurnālu, avīžu un izstāžu plaukti un statīvi savulaik ir pārvietoti no LNCB. Bibliotēkai ir ekrāns un projektors, kuri tiek izmantoti dažādu prezentāciju atspoguļošanai pasākumos, kā arī tāfele. Ekrānu un projektoru bieži izmanto prezentācijām Sutru kultūras namā un Sutru pagasta pārvaldē.

Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Bibliotēkā nepieciešams grīdas remonts, vecā parketa grīda 32 gadu laikā ir ļoti nolietojusies. Tam ir nepieciešams pamatīgs finansējums. Risinājums- tāmes izstrāde un finansējuma piešķiršana. Tāpat logu žalūzijas ir savu laiku nokalpojušas un būtu laiks iegādāties jaunas.

Secinājumi. Covid-19 seku likvidēšanai, ieviestie ierobežojumi, neiespaidoja remontdarbu veikšanu Sutru bibliotēkā.

4. Personāls

Personāla raksturojums

LNCB Sutru bibliotēkā strādā tikai bibliotēkas vadītāja. Bibliotēkas vadītājai ir vidējā speciālā izglītība citā jomā. Lai pilnveidotu savas profesionālās iemaņas bibliotēkas darbā, darbiniece piedalījās profesionālajos, izglītojošajos semināros, pieredzes apmaiņas braucienā apmeklēja citas bibliotēkas.

Finansējums personāla attīstībai

Līvānu novada pašvaldība atskaites gadā ir finansējusi dienas naudu pieredzes apmaiņas braucienam- 8 EUR.

2020. gadā apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi:

N.p.k	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Darbinieku skaits	Stundu skaits
1.	09.01.2020	Līvānu novada dome	Līvānu novada dome	Līvānu novada iestāžu vadītāju sanāksme	1	3
2.	06.02.2020	Līvānu novada dome	Līvānu novada dome	Līvānu novada iestāžu vadītāju sanāksme	1	3
3.	25.02.2020	Līvānu Uzņēmējdarbības centrs	Līvānu Uzņēmējdarbības centrs	Konference: "Viedo pilsētvides tehnoloģiju uzstādīšana Līvānu pilsētā"	1	5
4.	27.02.2020	LNCB	LNCB	Seminārs Līvānu novada bibliotekāriem. Tēmas: -ievadlekcija "Dzimtas sakņu izzināšanā". Biedrības "Spēkavieta" lektore Linda Lielvārde;	1	5

				-IFLA- Pasaules bibliotēku un informācijas kongress Atēnās 2019. Pieredze, atziņas, jaunumu. Rēzeknes Centrālās bibliotēkas direktore Ruta Suseja; -tikšanās ar rakstnieku Vili Selecki.		
	05.03.2020	Līvānu novada dome	Līvānu novada dome	Līvānu novada iestāžu vadītāju sanāksme	1	3
6.	16.04.2020	Tiešsaiste	Līvānu novada dome	Līvānu novada iestāžu vadītāju sanāksme	1	3
7.	04.06.2020	Līvānu Uzņēmējdarbības centrs	Līvānu novada dome	Līvānu novada iestāžu vadītāju sanāksme	1	3
8.	03.09.2020	LNCB	Swedbank	Swedbank ievadlekcija bibliotekāriem "Banka datorā un telefonā"	1	3
9.	24.09.2020	Staburaga pagasta, Jaunjelgavas pilsētas un Talsu galvenā bibliotēka	LNCB	Profesionālās pieredzes apmaiņas brauciens -Staburaga pagasta bibliotēkas un Vīgantes parka apskate; -Jaunjelgavas pilsētas bibliotēkas apmeklējums; -iepazīšanās ar Talsu galveno bibliotēku un tikšanās ar bibliotēku darbiniekiem.	1	8
10.	03.12.2020	Tiešsaiste	Līvānu novada dome	Līvānu novada iestāžu vadītāju sanāksme	1	3
				Stundas kopā		39

Atskaites periodā apmeklēti 10 dažādi profesionālās pilnveides pasākumi.

Apmeklētas 6 Līvānu novada iestāžu vadītāju sanāksmes, divas no tām attālināti tiešsaistē, sakarā ar valstī noteiktajiem "Covid-19" ierobežojumiem. Šajās sanāksmēs tiek apspriesti aktuāli jautājumi novadā.

Piedalījos konferencē "Viedo pilsētvides tehnoloģiju uzstādīšana Līvānu pilsētā" Konferences laikā tika ziņots par projekta "Viedo pilsētvides tehnoloģiju uzstādīšana Līvānu pilsētā" īstenošanas gaitu, rezultātiem un ieguvumiem. Projekta realizācija nepieciešama, lai racionāli izmantotu elektroenerģiju kvalitatīvai publiskā apgaismojuma nodrošināšanai, ieviešot gudru pilsētas publiskās infrastruktūras pārvaldību, tādējādi uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti un samazinot pašvaldības izmaksas, lai novirzītu ietaupītos līdzekļus turpmākajiem publiskā apgaismojuma modernizācijas pasākumiem.

Konferences dalībnieki tika aicināti uz energoefektīvu domāšanu, jo energoresursu taupīšana ir viens no svarīgākajiem faktoriem ilgtspējīgai Līvānu novada attīstībai. Kā arī enerģijas samazināšanas pasākumi ir virzīti uz to, lai, samazinātu enerģijas patēriņu ielu publiskajam apgaismojumam un pašvaldības ēkās.

Energopārvaldības sistēma tiek ieviesta visā Līvānu novadā ar mērķi, lai uzlabotu energoefektivitāti un veicinātu efektīvu resursu izmantošanu. Tā rezultātā tiks samazināta gan ietekme uz apkārtējo vidi, gan samazinātas Līvānu novada iestāžu izmaksas par elektroenerģiju un kurināmo. Energopārvaldības sistēmas izstrādātāji ziņoja par datu apstrādes procesu, par sistēmas politiku un instrumentiem un nepieciešamajiem procesiem turpmākajai pašvaldības iestāžu darbībai.

Atskaites periodā ir bijis 1 pieredzes apmaiņas brauciens uz Staburaga pagasta bibliotēku, Jaunjelgavas pilsētas bibliotēku un Talsu Galveno bibliotēku. Staburaga pagasta bibliotēka aizņem daļu no Staburaga saieta nama. Pagasts bagāts ar kultūrvēsturisko matojumu- Vīgantes muižas parku, Staburagu un atpazīstamiem kultūras darbiniekiem. Tātad bibliotēkas nozīmīgs darba virziens ir tieši novadpētniecība. Bibliotēkas telpa neliela, bet gaumīgi iekārtota, lai tur labi justos ikviens. Ir vieta gan mazuļiem kur spēlēties, gan skolas vecuma bērniem kur uzkavēties, gan pieaugušajiem. Bibliotēka izstādēm un pasākumiem izmanto saieta nama izstāžu zāli. Tā kā bibliotekāre vada ekskursijas pa kultūrvēsturiskajām vietām, arī mums bija iespēja iepazīties ar muižas parku un Staburaga vietu. Uzzinājām, ka viņu novadnieki ir komponists un diriģents Pēteris Barisons, arī rakstnieks Valdis, viņu daiļradei bibliotēkā atvēlēta īpaša vieta.

Jaunjelgavas pilsētas bibliotēka atrodas vienā ēkā ar skolu. Līdz ar to gandrīz visi skolēni ir bibliotēkas apmeklētāji. Arī šeit bibliotēkas telpas ir nelielas, bet gaumīgi iekārtotas. Ieejot bibliotēkas priekštelpā uzmanību piesaista pie sienas piestiprināta no papīra veidota meitene, kurai maina apģērbu un apavus atkarībā no gadalaikiem. Priekštelpā izvietota arī neliela izstāde. Zaļi dzeltenos toņos datoru telpa, oranžos toņos lasītava, ļoti gaišas un tīkamas telpas. Tikpat jauka arī bērnu nodaļa, ar skaistu sienas gleznojumu- koks ar latvju rakstu zīmēm, putniem un baloniem. Interesants bērnu zīmēšanas galdiņš uz kura rullis ar melnbaltiem zīmējumiem, tos mazuļi var izkrāsot. Pārsteidz arī koka kumode ar krāsainām plastmasas kastēm atvilkņu vietā. Tā kā bibliotēka uz esošo mājvietu pārcēlusies samērā nesen, mēbeles un iekārtas ir jaunas, pievilcīgas apmeklētājiem.

Talsu galvenā bibliotēka uz jaunajām telpām pārcēlusies 2019.gadā. Ļoti pievilcīgs ārējai dizains. Ēka diennakts tumšajā laikā ir izgaismota- īsta gaismas pils, jo atrodas kalnā. Ieejot telpās- priekšā izvietots bibliotēkas plāns, lai apmeklētājs varētu viegli orientēties. Telpas gaišas, plašas. Krāsaina ar gaismas elementiem rotāta lete- galds bibliotekāriem. Lasītava un abonements atrodas vienā plašā zālē, bet sadalīta ar krāsainiem dizaina elementiem uz plauktiem un griestos. Lasītavā ērti un viegli atverami periodikas plaukti (kastes). Abonementa daļā- plauktu galos gaumīgi plastikāta plauktiņi nelielām grāmatu izstādēm. Bērnu nodaļā krāšņs grīdas segums, dažādas spēļu vietas un spēles, plauktu ailēs izveidoti "dīvāniņi", lai mazuļi justos komfortabli. Kāpnes uz otro stāvu veido novadnieku aleja (pie sienas vertikālas plāksnes ar ievērojamo novadnieku vārdiem) un tās ved uz novadpētniecības lasītavu. Tā ir gaiša telpa, ar prāvu novadpētniecības materiālu klāstu. Turpat atrodas jaudīgs, moderns un dārgs lielformāta skeneris ar teksta atpazīšanas programmu. Redzējām, kā ar to darbojas speciālists. Otrajā stāvā izvietojusies arī bibliotēkas administrācija, komplektēšanas daļa un grāmatu sējēja/bibliotēkas noformētāja.
Darba pieredzes apmaiņā apskatītas trīs bibliotēkas, visas jaunās telpās. Tika izvērtēts bibliotēku krājums, pasākumu organizēšana, novadpētniecības darbs un bērnu ieinteresēšana apmeklēt bibliotēku un ne mazāk svarīgs- telpu vizuālais noformējums. Visās bibliotēkās darām vienu darbu, bet katrs ar savu pieeju.

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Šobrīd problēmas personāla jomā nesaskatu. Zināšanas ir pietiekamas, lai apmierinātu apmeklētāju intereses.

Secinājumi. Sakarā ar Covid-19 radīto situāciju valstī, netika apmeklēti vairāki plānotie klātienes semināri un konferences. Bet bija iespēja noklausīties attālināti citus pasākumus.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	201	208	202	+3%; -3%
t. sk. bērni	34	37	37	+9% ; =
Bibliotēkas apmeklējums	3790	3127	3317	-17%; +6%
t. sk. bērni	1093	656	606	-40%; -8%
Virtuālais apmeklējums	1223	2872	11979	+134%; 417%
Izsniegums kopā	9959	7652	9336	-23%; +22%
t. sk. grāmatas	5290	3833	4935	-27%; +29%
t.sk. periodiskie izdevumi	4633	3788	4377	-18% ; +15%
t. sk. bērniem	276	184	362	-33%; +97%
Bibliotekārais apmeklējums % no iedz. skaita pagastā	38	40	40	+2%; =
t. sk. bērni līdz 18 g.	59	63	73	+7% +16%
Iedzīvotāju skaits	526	516	500	-2% ; -3%

Tabulā norādīts deklarēto iedzīvotāju skaits pašvaldībā. Faktiskais iedzīvotāju skaits nemaz nav zināms, bet viennozīmīgi tas ir vēl mazāks. Daudzi Sutru pagastā deklarētie iedzīvotāji ir izbraukuši labāk atalgota darba meklējumos uz ārzemēm vai citām pašvaldībām- pārsvarā pilsētām.

Atskaites periodā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, lietotāju skaits sarucis tikai par 6 cilvēkiem. Bērnu lietotāju skaits palicis nemainīgs. Fiziskais apmeklējums pieaudzis par 6% . Lielākā daļa bibliotekāro rādītāju ir ar pozitīvu tendenci. Lai arī atskaites gadā ir bijuši stingri ierobežojumi sakarā ar "Covid-19", bet darbs attālināti aktīvi turpinājās, iespieddarbi pēc lasītāju telefoniska vai elektroniska pieprasījuma tika sakomplektēti saiņos un izlikti aiz bibliotēkas telpu durvīm tiem piemērotā kastē.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kopējais izsniegums palielinājies par 22%, jeb par 1684 dokumentiem. To veido izsniegto grāmatu skaits +29% jeb 1102 eksemplāri, un periodika -15% jeb 589 eksemplāri. Izsnieguma kāpums radies arī tā iemesla dēļ, ka iepriekšējā atskaites 2019.gadā bibliotēkas vadītāja ilgstoši slimoja. Atskaites periodā vairāk uzmanības tika veltīta krājuma reklamēšanai. Šoreiz gan vairāk virtuālajā vidē facebook.com Sutru bibliotēkas profilā. Apmeklētāji labprāt izņem arī žurnālus un laikrakstus uz mājām. Pieaudzis ir sociālo tīklu Sutru bibliotēkas profila apmeklējums, jo vairāk publicējam dažādus notikumus un pasākumus bibliotēkā.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Sutru bibliotēka apmeklētājiem pieejama 40 stundas nedēļā, jeb 5 darba dienas. Brīvdiena- svētdiena un pirmdiena.

Bibliotēka turpina sniegt sekojošus bezmaksas pakalpojumus:

- Iespieddarbu saņemšana uz mājām un izmantošana bibliotēkā;
- Pieeja abonētajiem preses izdevumiem;
- Datu bāzes „Letonika" piedāvājums;

- Datu bāzes „News” piedāvājums;
- Datu bāzes “EBSCO” (e-grāmatas angļu valodā) piedāvājums;
- LNB- katalogi un datubāzes;
- Bezmaksas latviešu filmu skatīšanās portālā www.filmas.lv;
- Novadpētniecības krājuma izmantošana;
- Informatīvo un tematisko materiālu izmantošana;
- Informācijas meklēšana internetā;
- Informācijas ieguve uzziņu veidā;
- Bezvadu interneta izmantošana;
- Dokumentu kopēšana, printēšana;
- Iekopēšana informācijas nesējos no datora;
- Starpbibliotēku abonements (SBA);
- Darbs ar programmām Word, Excel u. c.;
- Konsultācijas krājumā pieejamo iespieddarbu un informācijas meklēšanā;
- Konsultācijas datorlietotājiem;
- Iespēja piedalīties informatīvi izglītojošajos pasākumos;
- Iespieddarbu pasūtīšana, rezervēšana elektroniski, telefoniski, klātienē bibliotēkā;
- Līvānu un Ilūkstes novadu elektroniskā kataloga WEB PAC izmantošana;

2020.gadā cenrādis maksas pakalpojumiem nav mainījies. Bibliotēka sniedz sekojošus Līvānu novada domē apstiprinātus maksas pakalpojumus:

- A4 formāta datorizdruka un kopēšana (melnbalta un krāsaina)
- A3 formāta datorizdruka un kopēšana (melnbalta un krāsaina)

Ienākumi par 2020.gada maksas pakalpojumiem- 4,38 EURO. Nelielie ieņēmumi saistīti ar “Covid-19” ierobežojumiem un arī tāpēc, ka lielāko daļu dokumentu, kuru agrāk iesniedza rakstiskā formātā, šobrīd iesniedz elektroniski. Līdz ar to samazinās pieprasījums pēc datorizdrukām.

Atskaites gadā ir bijušas izstādes par sekojošām tēmām:

- tematiskās literatūras un informatīvo materiālu izstādes, saistītas ar svētku, atceres un atzīmējamām dienām (42);
- starptautiskajām atzīmējamajām dienām (4);
- gadskārtu svētkiem (15);
- nozīmīgiem vēsturiskiem notikumiem (5);
- krājumu popularizējošās(4)katru mēnesi:
  - pastāvīgā izstāde- Jaunieguvumi,
  - pastāvīgā izstāde- Ceļojošās grāmatas,
  - pastāvīgā izstāde- Likteņu līkloči;
  - pastāvīgā izstāde bērniem- Jaunākās grāmatas

Pasākumus un radošās darbnīcas organizētas ar izglītojošu un bibliotēku popularizējošu mērķi. Atskaites gadā notikusi tikai viena radošā darbnīca vecākiem kopā ar bērniem.

Informācija par dažādām bibliotēkas aktualitātēm un jauno grāmatu saraksts pieejams iestādē informācijas stendā, tiek izgatavoti bukleti, informācija- facebook.com Sutru bibliotēkas profilā. Ikmēneša aktivitāšu saraksts tiek iesniegts LNCB publicēšanai mājas lapā.

Bibliotēkas darbiniece ikdienā sniedz lietotājiem pēc individuāla pieprasījuma nepieciešamās konsultācijas un uzziņas. Bibliotekāru palīdzība darbam ar datoru un internetu svarīga ir gados vecākiem cilvēkiem. Biežāk sniegtās konsultācijas ir par:

- informācijas pieejamību bibliotēkas krājumā,
- konkrētiem iespieddarbiem citās novada bibliotēkās,
- atsevišķu tematu pieejamību datu bāzēs,

- e-pakalpojumu izmantošanu
- tematisko uzziņu sniegšana.

Aktuāla bibliotēkā ir pakalpojumu izmantošana e-vidē, jo daudzām valsts iestādēm (LAD, Valsts datu centrs, VID, bankas) ir uzstādījums klientiem darbības veikt elektroniski, tādēļ, ka mazpilsētās dažas iestādes (SEB banka, Swedbank, ciematā- pasts) ir slēgtas. Bibliotēkas darbiniece sniedz konsultācijas e-vidē kārtojamo dokumentu apstrādē un iesniegšanai iepriekšminētajām valsts iestādēm, Elektrum portālam, norēķiniem par telefonu abonēšanu, komunālajiem maksājumiem u.c.

Apmeklētāji bieži izmanto bibliotēkas bezvadu internetu. Lielākajā daļā mājsaimniecību ir pieslēgts ātrgaitas internets, kas samazina pieprasījumu pēc bibliotēkas IT pakalpojumiem. Lietotāji pa šiem gadiem kļuvuši izglītotāki, informāciju tehnoloģijās un internetvidē orientējas aizvien labāk.

Bibliotēkā tehnoloģijas noveco! Mūsdienu lietotāja prasībām neatbilstošas tehnoloģijas neveicina apmeklētāju pieprasījumu pēc šiem pakalpojumiem.

E- grāmatu bibliotēka

Par e-grāmatu lietošanu bibliotēkā ir pieejama informācija. Ieviešot šo pakalpojumu, tika individuāli piedāvāts apmeklētājiem un izskaidrots tā lietojums, diemžēl Sutru bibliotēkas apmeklētāji labprāt lasa iespiesto tekstu grāmatās. Jaunāko paaudzi maz interesē grāmatu lasīšana vispār, bet vecāka gadagājuma lasītājiem nogurst acis lietojot datorus vai viedierīces. Arī sakarā ar bibliotēkas ierobežoto darbu, bija cerība, ka apmeklētājiem radīsies interese par e-grāmatām, bet diemžēl nē. Pastāvīgi e-grāmatas šobrīd lasa tikai viens Sutru bibliotēkas klients.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti; jaunu lasītāju piesaiste

Bibliotēka piedāvā vairākas iespējas kā sabiedrība varētu paust savu viedokli par iestādes darba organizāciju, pakalpojumu pieejamību un darba kvalitāti. Ikdienā apmeklētāji darbiniecei var uzdot jautājumus klātienē. Ja kāds vēlas palikt anonīms, savu viedokli rakstiskā veidā var atstāt pie ieejas durvīm speciāli ierīkotā aizslēdzamā jautājumu, sūdzību un ierosinājumu kastītē. Sutru bibliotēka saviem apmeklētājiem piedāvā aizpildīt anketas par bibliotēkas sniegto pakalpojumu kvalitāti, iespēja izteikt savu viedokli. Apkopojot rezultātus bibliotekāre uzzina kādas grāmatas vajadzētu iegādāties, kādus preses izdevumus abonēt, kādus pasākumus organizēt. Pieaugušos pamatā apmierina bibliotēkas darbs, bērniem vairāk interesē radošās darbnīcas un izzinošas nodarbības dabā. . No aizpildītajām anketām uzzinām, ka:

- lielākā daļa aptaujāto bibliotēku apmeklē vairākas reizes mēnesī;
- visvairāk lasa grāmatas, mazāk periodiku;
- visus apmierina bibliotēkas sniegtie piedāvājumi;
- interesē izglītojoša satura literatūra. No nozaru literatūras galvenokārt psiholoģija, tautas medicīna, no daiļliteratūras- detektīvromāni, vēsturiskie romāni un romantiskā literatūra;
- visi aptaujātie saņem informāciju par pasākumiem bibliotēkā;
- visvairāk informācijas iegūst no informācijas internetā, bibliotēkas darbinieces, tad seko informācija afišās;
- ne visi pasākumus apmeklē regulāri;
- pasākumu tematika apmierina visus;
- visiem ir pozitīvas atsauksmes par organizētajām aktivitātēm.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēka nav pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem. Uzbrauktuve ir tikai līdz ieejas ārdurvīm. Ir atsevišķi lasītāji, kuriem bibliotekāre grāmatas piegādā mājās, ar kaimiņu starpniecību vai uzticot šo darbu aprūpētājiem.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām, tematiskie pasākumi

Atskaites gada darbs ar atsevišķām mērķgrupām:

- "bērni un vecāki"- gada sākumā organizēti pasākumi mērķgrupai;
- "parādnieki"- atgādinājumi par laikā nenodotajiem iespieddarbiem- mutiski klātienē, telefoniski, elektroniski;
- "bezdarbnieki"- individuālas konsultācijas informācijas meklēšanā un e-pakalpojumu izmantošanā;
- "nodokļu maksātāji"- individuālas konsultācijas VID mājas lapas izmantošanā;
- "mājsaimnieces"- individuālas konsultācijas informācijas meklēšanā un e-pakalpojumu izmantošanā;

Pasākumi tiek organizēta tā, lai tos varētu apmeklēt pēc iespējas visi interesenti. Visiem bibliotēkas apmeklētājiem gada laikā tika rīkoti 8 pasākumi ar mērķi popularizēt bibliotēkas darbu, iesaistot apmeklētājus praktiskās nodarbībās. 4 pasākumos piedalījās tikai pieaugušie, 4 pasākumi tika organizēti visu vecumu bērniem:

Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs

Nolūkā uzlabot pagasta iedzīvotāju dzīves kvalitāti, bibliotēkā tiek nodrošināts uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs. Telefoniskas un elektroniskas uzziņas un informācija atskaites gadā ir bijuši ļoti aktuālas, sakarā ar "Covid-19" ieviestajiem ierobežojumiem valstī. Attālinātais darbs balstījās ar telefonisku informāciju uz abām pusēm (bibliotekārs-lasītājs, lasītājs- bibliotekārs), sakomplektējot iespieddarbus izsniegšanai attālināti. Pārējās sniegtās uzziņas var raksturot kā tipiskas, piem. mobilo sakaru tarifi, bankas kodu kalkulatoru lietošana, autobusu grafiki, Rīgas satiksmes maršruti, lai nonāktu galapunktā, informācija no sludinājumiem presē, iestāžu darbalaiki, pašvaldības informācija u.t.t., kapusvētku un svecīšu vakaru datumi un laiki. Dažiem apmeklētājiem vēl aizvien ir grūtības orientēties dažādu valsts iestāžu mājas lapās.

Vēl joprojām sniedzam netradicionālas konsultācijas, piem. kur internetā atrast ēdienu receptes, adījumu rakstus, kā noformēt un izdrukāt apsveikumus, dažkārt lūgti padomi privāto viedierīču lietošanā.

Atbildes meklējam preses izdevumos, internetvietnēs, nozaru literatūras un novadpētniecības krājumā. Uzziņas pieprasītas klātienē, telefoniski un e-vēstulēs.

Informācijas un konsultēšanas darbs e- pakalpojumu jomā pārsvarā tiek sniegts gados vecākiem cilvēkiem un invalīdiem, kam ikdienā ir mazāka saskare ar IT. Konsultācijas un apmācības nesniedzam grupām, bet individuāli. Izvērtējot atskaites periodu, nonākam pie secinājuma, ka apmeklētāji ar katru gadu kļūst rīcībspējīgāki informācijas meklēšanas jomā, jo (līdz ar paaudžu maiņu) mainās kompetences līmenis IT apguvē. Tāpēc uzziņu pieprasījums samazinās.

Savukārt konsultācijas informācijas meklēšanā bibliotēkas krājumā sniegtas pārsvarā cilvēkiem gados, pārzināt nozaru literatūras dalījumu.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Atskaites gadā bibliotēka izdevās noorganizēt tikai vienu izskaidrojoša un izglītojoša rakstura pasākumu- "Drošāks internets sākas ar tevi" . Pasākumu apmeklēja vecāki ar bērniem. Praktiski darbojāmies vietnēs: www.manadrosiba.lv un www.drossinternets.lv.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Bibliotēkā pašvaldības informācija pieejama elektroniski Līvānu novada domes mājas lapā www.livani.lv un drukātā veidā novada avīzē "Līvānu Novada Vēstis" un bibliotēkā atsevišķā plauktā "Aktuāla pašvaldības informācija". Valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācija pieejama elektroniski. Apmeklētāji darba laikā jebkurā brīdī var iegūt sev nepieciešamo informāciju- iepazīties ar to elektroniski vai vajadzības gadījumā izdrukāt.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Tāpat kā visas novada bibliotēkas, arī Sutru bibliotēka strādā ar BIS ALISE, apkalpojot bibliotēkas apmeklētājus.

Tabula "BIS ALISE izmantošana"

B-ka	B-ku skaits	Cik b-kas strādā ar BIS Alise	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2020)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2020)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Sutru b-ka	1	1	1	1	1	38	

Tabula "Autorizēti lietotāji"

Autorizēti lietotāji (2018)	Autorizēti lietotāji (2019)	Autorizēti lietotāji (2020)	% salīdzinot ar iepriekšējo gadu
49	47	38	-4% -24%

Iekšzemes un starptautiskais SBA

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2018	2019	2020
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	39	55	39
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	10	2	18

Pieprasījumu analīze

Saņemtie dokumenti no citām bibliotēkām atskaites periodā samazinājušies par 29%, jeb 16 eksemplāriem. Esam piegādājuši saviem lasītājiem grāmatas no LNCB Rotējošā fonda. Visi saņemtie iespieddarbi ir daiļliteratūra- 39 eksemplāri jeb 100%

SBA uz citām bibliotēkām- palielinājies par 9x, jeb 16 eksemplāriem. Nosūtīti 16 eksemplāri daiļliteratūras un 2 eksemplāri nozaru literatūras iespieddarbi.

Kopējais SBA izsniegums- 57,

Iepriekšējos gados iesāktais darbs BIS ALISE SBA ļauj operatīvāk un precīzāk sniegt SBA pakalpojumus lasītājiem.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Organizējot bibliotēkas darbu, nākas sastapties arī ar dažādām problēmsituācijām:

Problēma	Risinājums
laikā nenodoti iespieddarbi;	atgādinājumi parādniekiem
novecojusi IT materiālā bāze;	pakāpeniska IT materiālās bāzes atjaunošana
psiholoģiskā spriedze, ko rada apmeklētāju nospiedošais noskaņojums un neapmierinātība ar sadzīvi	apmācības darbiniekiem kā rīkoties stresa situācijā, kā komunicēt ar nomāktiem klientiem
trokšņaini bērni;	spontānas nodarbības bērniem (skaļā lasīšana, spēles, sarunas)
lielais attālums apmeklētājiem līdz centram;	–
sarežģījumi risinot saimnieciskos jautājumus;	situācija atkarīga no pagasta pārvaldes un finansējuma
pārāk liela birokrātija;	–
nepietiekošais finansējums	–

Secinājumi. Tātad Covid-19 radītie ierobežojumi pavasarī veicināja bezkontaktu saziņu ar bibliotēkas apmeklētājiem, bet arī šis darbs bija diezgan produktīvs, jo visi saņēma pakalpojumu- grāmatu un periodikas saiņus, uzziņas un konsultācijas.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā

Krājuma komplektēšana un organizācija ir viena no bibliotēkas darba organizācijas prioritātēm. Atskaites gadā krājums tika komplektēts 16 reizes (veidoti 16 sūtījumi). Grāmatas tiek pirktas bāzē "Latvijas grāmata" SIA un "VIRJA LK" SIS Rīgā. Sadalījums pēc piegādātājiem ir sekojošs:

Piegādātājs	Eksemplāri	Par summu €
Jānis Būmanis	2	40.00
Latvijas grāmata, SIA	73	662.31
VIRJA LK,SIA	28	236.88
Latvijas Pasts, VAS	239	0.00
Latgales kultūras centra izdevniecība	3	14.50
Sākotnēja atzīšana	13	20.00
Projekts "Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām"	19	157.87

Kopā :	**377**	**1131.56**

Komplektējam grāmatas atbilstoši lasītāju interesēm un pieprasījumam, izskatot apmeklētāju anketas un runājot ar aktīvākajiem lasītājiem. Ārzemju daiļliteratūru komplektējam minimāli, jo izmantojam LNCB rotējošo fondu. Literatūru iegādājamies valsts valodā, jo krievvalodīgo lasītāju ir ļoti maz. Seriālizdevumi abonēti tā, lai aptvertu dažādas nozares- lauksaimniecību, mājsaimniecību, kulināriju un veselību.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums: vērtējums

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2018	**2019**	**2020**
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1331	1389	1393
t. sk. grāmatām	798	711	899
t.sk. bērnu grāmatām	45	176	135
t.sk. periodiskajiem izdevumiem	488	502	494
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	2,58	2,69	2.79
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1359	1495	1625

Finansējums krājuma komplektēšanai palielinājies par 9%.

Pašvaldības finansējums periodiskajiem izdevumiem palika iepriekšējā gada līmenī. Finansējums krājumam uz 1 iedzīvotāju apkalpes zonā 2020.gadā palielinājies par 4% salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā bibliotēkas veikta pilnīga krājuma inventarizācija. Pēc krājuma esamības pārbaudes konstatēts 3 iespieddarbu iztrūkums par kopējo summu 0.18 EUR.

Krājuma rādītāji

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2018	**2019**	**2020**
Jaunieguvumi kopā	342	375	377
t.sk, grāmatas	109	136	137
t. sk. latviešu daiļliteratūra	40	60	84
t. sk. bērniem	20	25	20
Izslēgtie dokumenti	-	504	460
Krājuma kopskaits	9595	9466	9383

Grāmatu krājuma apgrozība %	62	46	60
Periodisko izdevumu apgrozība %	474	339	380

Situācijas raksturojums, rādītāju analīze, secinājumi

Pēdējo gadu laikā jaunieguvumu skaits ir stabils.
Izvērtējot 2018. un 2019. gadu jaunieguvumu dinamika ir +10%, jeb 33 eksemplāri. 2020. gadā tikai par 2 eksemplāriem palielinājies jaunieguvumu kopskaits, toties ar katru gadu stabili palielinās latviešu daiļliteratūras iegāde. Atskaites periodā iegādātas kvalitatīvas, lasītāju interesēm nepieciešamas grāmatas. Dāvinājumos saņemtas vērtīgas grāmatas LNB projektā "Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām", novadnieks Jānis Būmanis uzdāvinājis visām novada bibliotēkām savu grāmatu "Dzimtas saknes". Saņemts dāvinājums arī no Latgales kultūras centra izdevniecības.

Pārskata periodā norakstīti 460 iespieddarbi.

Abonētās tiešsaistes datubāzes

Bibliotēkā izmantojamas datubāzes- "Letonika", "News", "Latvijas Filmas", "EBSCO", kā arī LNB katalogs un datubāzes, Līvānu un Ilūkstes novadu bibliotēku kopkatalogs. Laikrakstu datubāzei un "Latvijas filmas" nav piekļuves ārpus bibliotēkas telpām, jo piesaistītas bibliotēkas datoru IP adresēm. Pārējās datubāzes var izmantot attālināti, izmantojot lietotājiem piešķirtos lietotājvārdus un paroles.

Pašu veidotu datu bāzu nav.

Datubāzu izmantojuma rādītāji

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	**2018**		**2019**		**2020**	
	skatījumi	**sesijas**	**skatījumi**	**sesijas**	**skatījumi**	**sesijas**
Letonika	141	282	0	0	380	153
News	16		0		0	

2020.gadā lielāka interese izrādīta par "Letonika" datu bāzi. Sakarā ar valstī noteiktajiem ierobežojumiem un skolēnu attālināto mācīšanos, šajā datubāzē var gūt noderīgu informāciju mācību procesam. Arī pieaugušajiem tā ir saistoša.

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Datubāzu popularizēšana lasītājiem veikta individuālās pārrunās, bibliotēkā tiek izgatavoti reklāmas bukleti, kuri ir pieejami gan pie datoriem, gan uz stenda, gan krāsaini uzraksti uz tāfeles bibliotēkā.

Krājuma popularizēšanas veidi:

- individuālas pārrunas;
- izstādes, kas popularizē latviešu un cittautu autoru ieguldījumu rakstniecībā; informatīvās izstādes; izstādes, kas popularizē kādu noteiktu tematu; kas popularizē kādu noteiktu literatūras žanru;
- jaunieguvumu pastāvīgā izstāde;

- jaunieguvumu saraksts pie informācijas stenda bibliotēkā;
- pieejamas jaunieguvumu informatīvās lapiņas

Darbs ar parādniekiem

2020. gadā parādnieki tika uzrunāti pārsvarā individuāli, telefoniski un sociālajos tīklos. Līdz šim nav sūtīti atgādinājumi no BIS ALISE. Ne visiem reģistrētajiem lietotājiem ir norādītas e- pasta adreses.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Lasītājiem, kuri vēlas izlasīt iespieddarbus, kuru nav uz vietas bibliotēkā, tie tiek pasūtīti caur SBA. Lasītāju vēlmes tiek apmierinātas.

Secinājumi. Covid-19 ieviestie ierobežojumi neietekmēja krājuma stāvokli kopumā, piešķirtie līdzekļi krājuma papildināšanai tika izmantoti. Mājmācībā skolēni aktīvāk izmantoja datubāzi "Letonika".

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji bibliotēkā

Bibliotēkā reģistrēti 37 lietotāji vecuma posmā "bērni un jaunieši". Tie ir 18% no kopējo lietotāju skaita. Ir tādi bērni, kas skaitās deklarēti, bet reāli nedzīvo pagasta teritorijā. Bibliotēku apmeklē arī tādi bērni un jaunieši, kuri nav deklarēti Sutru pagastā. Tie ir ciemiņi vietējiem iedzīvotājiem.

Aktīvākie bibliotēkas apmeklētāji ir sākumskolas vecuma bērni. Viņi bibliotēka reģistrēti gada sākumā. Pagastā nav skolas, bērni mācās Rožupes, Preiļu u.c. skolās. Līdz ar to bibliotēkai nav pastāvīgas sadarbības ar skolu. Šie bērni bibliotēku apmeklē piektdienu pēcpusdienās un sestdienās. Atskaites gadā bērni aktīvāk bibliotēku apmeklēja gada sākumā un vasarā.

Bērniem un jauniešiem bibliotēkā ierīkota atsevišķa zona. Grāmatas plauktos izvietotas bērniem pieejamā augstumā. Šajā zonā izvietojamas arī bērnu auditorijai paredzētās izstādes. Paklājs, galdiņš un soliņi ir bērnu zonas aprīkojums. Neiztrūkst arī rotaļlietas, mazie te jūtas ļoti omulīgi. Nereti nāk ar savām spēļu mantām un izmanto bibliotēku kā vietu, kur vienkārši pavadīt laiku spēlējoties.

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu

Bibliotēkas bērnu krājumu veido B, J un V vecumam paredzētā literatūra. Atsevišķi atdalīta B un J vecuma literatūru. V vecuma literatūra jau agrāk bija atdalīta un izvietota atsevišķos plauktos.

Aizvadītais gads raksturojams ar to, ka bija apmeklējuma ierobežojumi sakarā ar Covid-19, bērni vairāk izvēlējās grāmatu lasīšanu. Virsroku tomēr ņem internets. Bērniem iegādāti tikai 20 jauni iespieddarbi par summu 134.61 EUR. Tas gan ir par 5 grāmatām mazāk kā iepriekšējā atskaites gadā. No kopējā jaunieguvumu skaita tas sastāda tikai 5% un izlietotā summa pret monogrāfiskajiem izdevumiem arī sastāda 10%. Iegādātas ir kvalitatīvas grāmatas.

Vidēji uz vienu attiecīgā vecuma lasītāju iegādātas 0,5 grāmatas (pieaugušajiem-0,8 grāmatas) un iztērēti 3.64 EUR (pieaugušajiem- 6.83 EUR). Tātad- bērnu un jauniešu jaunieguvumu skaits uz vienu lietotāju ir mazāks kā pieaugušajiem. Iztērētie finanšu līdzekļi jaunieguvumu iegādei uz vienu reģistrēto lietotāju bērniem un jauniešiem un pieaugušajiem ir krietni mazāks.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Pirmskolas vecuma bērni bibliotēkā ierodas kopā ar vecākiem vai vecākajiem brāļiem un māsām. Mazuļiem tiek parādīts un pastāstīts, kur atrodas viņu vecumam atbilstošas grāmatas un spēles. Viņi labprāt aplūko bilžu grāmatas, spēlējas ar rotaļlietām un spēlē spēles. Skolas vecuma bērniem bibliotēkas izmantošanas prasmes un iemaņas tiek attīstītas individuāli. Viņiem tiek skaidrots par krājuma sadalījumu un izvietojumu, pēc kādām metodēm orientēties, lai sameklētu grāmatu krājumā. Bērni internetvidē orientējas salīdzinoši labi. Norādes dodam informācijas meklēšanā abonētajās datubāzēs, diemžēl interese ir neliela.

Bibliotēkā ir iegādātas spēles dažādu vecumu bērniem, tad arī bērni labprāt tās spēlē.

Pamatā skolas vecuma bērni bibliotēku apmeklē sestdienās, tad arī pasākumi un radošās darbnīcas tiek pielāgotas šai dienai. 2020.gada sākumā, līdz Covid-19 ierobežojumiem, notika viena radošā darbnīca un trīs pasākumi bērniem. Janvārī bija pasākums – labāko lasītāju sumināšana, februārī "Drošs internets sākas ar tevi", radošā darbnīca veltīta Valentīndienai, un pasākums, kurā lasījām pasakas, minējām mīklas. Radošās darbnīcas un pasākumi tika organizētas visu vecumu bērniem.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Lasīšanas veicināšanas jomā ar bērniem strādāju ik reizi, kad saņem jaunu sūtījumu. Īsumā tiek izstāstīts par grāmatu saturu, dizainu, uzzinu kāda satura grāmatas viņiem interesē. Arī pasākums, kurā lasījām pasakas, veicināja lielāku interesi par pasaku grāmatām.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Visveiksmīgākā sadarbība darbā ar bērniem, protams, bija ar Sutru pagasta pārvaldi. Pārvaldes vadītāja ir ļoti ieinteresēta par bērnu aktivitātēm brīvajā laikā. Kopīgi runājam ar vecākiem un vecvecākiem, iesaistām viņus kopā ar bērniem dažādos bibliotēkas rīkotajos pasākumos.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Pašu organizētajos pasākumos parasti iesaistām vietējos bērnus, aizrautīgākie ir mazākie bērni- apmēram līdz 10 gadu vecumam. Ļoti jūtams aktīvu un atraktīvu bērnu trūkums. Dažiem no viņiem novērojama vienaldzīga attieksme pret jebkādam aktivitātēm bibliotēkā, šie bērni nodarbojas tikai ar to, kas viņus tajā brīdī interesē. It kā pagastā deklarēto bērnu skaits palielinās, bet bibliotēku apmeklē pamatā skolas vecuma bērni. Jaunie vecāki ir palikuši kūtrāki apmeklēt bibliotēku kopā ar pirmskolas mazuļiem. Pārrunas dod īslaicīgu rezultātu, virsroku ņem viedierīces.

Secinājumi. Covid-19 krīze un ierobežojumi aizvadītajā atskaites gadā darīja piesardzīgus vecākus un pirmskolas mazuļi bibliotēku apmeklēja tikai janvārī un februārī. Skolas vecuma bērni mazliet vairāk lasīja grāmatas.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Novadpētniecības darba virzieni ir materiālu, par Sutru pagastu un novadniekiem, apkopošana, sistematizēšana, uzglabāšana un to pieejamības nodrošināšana drukātā veidā Sutru bibliotēkas novadpētniecības krājumā un arī elektroniskā veidā LNCB veidotajā datu bāzē "Līvānu novads".

Šajā gadā tika pārskatīti visi Līvānu novada izdevumi "Līvānu novada vēstis" un "Vietējā Latgales avīze" uz Sutru pagastu attiecināmā informācija pievienota datu bāzei "Līvānu novads". Materiāli meklēti arī dažādās interneta vietnēs- Latgales dati, news.lv, u.c.

Novadpētniecības krājuma komplektēšana, ietverto materiālu veidi

Novadpētniecības krājuma kārtošana, uzturēšana un papildināšana ir viens no bibliotēkas darba virzieniem. Krājums tiek komplektēts ar:

- plašsaziņas līdzekļos un informatīvajos izdevumos publiskoto materiālu kopijām par Sutru pagastu, tā pārvaldi, institūcijām, iedzīvotājiem un novadniekiem;
- pagasta iedzīvotāju atmiņu stāstījumiem;
- materiāli un fotogrāfijas par bibliotēkā notikušajiem pasākumiem;
- fotogrāfijas no padomju laikiem;
- novadnieka Kardināla Julijana Vaivoda radinieku bibliotēkai dāvinātās relikvijas.

Atskaites periodā pievienoti 15 jauni novadpētniecības materiāli.

Krājuma organizācija un glabāšana

Pārkopētie publicētie materiāli novadpētniecības krājumā sagrupēti mapēs pa atsevišķiem tematiem:

- S-2 reliģija
- S-3 sadzīve
- S-4 izglītība
- S-4(1) izglītība (skola)
- S-5 lauksaimniecība, uzņēmējdarbība
- S-6 kultūra
- S-61) kultūra (bibliotēka)
- S-6(2) kultūra (kultūras nams)
- S-7 sports, māksla
- S-8 ģeogrāfija
- S-9 vēsture līdz 1940.g.
- S-9(1) vēstures hronoloģiskie dati
- S-9(2) vēsture padomju gados
- S-9(3) vēsture pēc 1991.g.
- S-10 pagasta pārvalde

Materiāli par novadniekiem- Kardinālu Julijanu Vaivodu un skolotāju un publicistu Antonu Rusiņu izvietoti pastāvīgajās izstādēs.

Izveidotas vēl citas dažāda satura mapes, saistībā ar mūsu pagastu:

- arhitektūras piemineklis- zemnieku sēta "Šultes"
- pirmā tautskola Latgalē
- Znotiņu draudze un katoļu baznīca
- Sutru pamatskolas bērnu radošie darbi

- Pirmā pasaules kara upuru kapavieta, Sutru pagasta iedzīvotāja atmiņu stāstījums par to
- Fridrihshofa- stikla rūpnīca
- Preiļu muzeja materiāli- fotogrāfijas līdz 1940. g.
- Informācija par kolhoziem un to vadītājiem no 1951. g.
- Fotomateriāls- 2005. g. pavasara palu laikā
- kādreiz izdotā Sutru pagasta avīze
- pagasta iedzīvotājas atmiņu stāstījums

novadnieku mapes:
nacionālais partizāns Nikodems Prikulis

- Jānis Vilcāns
- Jānis Gercāns
- Antons Prikulis
- Jānis Znūtiņš

apvienotā mape (jo maz materiālu):

- Leons Bergs
- Izidors Meikšāns
- Kazimirs Znotiņš
- Jānis Plivda
- Aleksandrs Kovaļevski
- Vladimirs Kovaļevski
- Ferdinands Plikšs

Krājumā vieta atrasta arī bibliotēkas viesu grāmatai.

Novadpētniecības krājums atdalīts atsevišķi no pārējā krājuma, ir viegli pieejams un parocīgi izmantojams apmeklētājiem.

.

Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Šī brīža krājuma vizuālais stāvoklis ir labs. Mapes, kur uzglabājas materiāli ir iegādātas jaunas. Materiāli, kas glabājas mapēs, ievietoti kabatiņās. Satura kvalitāti uzturam, regulāri pievienojot jaunu informāciju.

Izmantojums

Vairāk par novadpētniecību interesējas pieaugušie. To izmanto arī pagasta pārvaldes un kultūras nama darbinieki vēsturisku datu precizēšanai. Neplānoti veidojas lasītāju diskusiju grupas, kas aizrunājas par dzīvi kolhozu laikos, vai organizētajiem pasākumiem. Tad piedāvājam apskatīt bibliotēkā uzkrātos dokumentus, it īpaši vecos fotoalbūmus. Reklamējot novadpētniecības krājumu gandrīz visos lielākajos pasākumos, interese par to kļuvusi daudz lielāka.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Bibliotēkā skatāmas pastāvīgās izstādes:

- "Pirmais no mūsu tautas"- novadniekam Kardinālam Julijanam Vaivodam
- "Katram sava garša, katram sava īpatnība"- novadniekam skolotājam, publicistam Antonam Rusiņam
- "…pagātne satiekas ar tagadni"- fotogrāfiju izstāde
- izstādes novadniekiem un vēsturiskiem notikumiem saistītiem ar Sutru pagastu vai cilvēkiem.

Sadarbība novadpētniecības jomā

Pagasta pārvaldes darbiniekiem palīdzam precizēt vēsturiskus datus, un aprakstus par vēsturiskajiem ciemiem pagasta teritorijā. Kultūras nama vadītājai sniedzam ziņas par kultūras nama vēsturi un bijušajiem darbiniekiem un kolektīviem. Saziņa ar pagasta iedzīvotājiem par sadarbību filmas, par Sutru pagastu, veidošanā.

Jauninājumi novadpētniecības darbā

2020. gada augustā uzņemta videofilma par Sutriem un pagasta cilvēkiem "Latgales ciematu stāsti: nezināmais par zināmo" Sutri. Skatāma Youtube portālā: https://www.youtube.com/watch?v=hmfehebDgX0&feature=emb_title&fbclid=IwAR0hJQnEkyovUdSaF-CxGeU82zb0yiJbfnUBsOpYMVQoOkMw2uNsR2-GP_0

Novadpētniecības darba problēmas un risinājumi

Daži materiāli nav pievienoti LNCB datu bāzei "Līvānu novads". Bibliotēkā ir tādi materiāli, kam nav aprakstu.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Izvērtējot novadpētniecības darbu konstatēts, ka:

- krājums tiek papildināts ar izdrukām vai kopijām no plašsaziņas materiāliem;
- krājuma materiāli tiek izmantoti kā informācijas avots;

Apmeklētāju intereses pēc tiek ņemti rokās un skatīti unikālie materiāli- kardināla personīgās mantas. Diemžēl šīs darbības rezultātā lietas bojājas, pazūd.

Ir doma rīkot tikšanās ar pagasta vēstures zinātājiem, pierakstīt atmiņas un diskusijas. Kā materiālās bāzes elements ir nepieciešams diktofons.

Secinājumi. Covid-19 ierobežojumi neietekmēja novadpētniecības izpēti- materiālu meklēšanu

9. Projekti

Atskaites gadā projekti nav realizēti.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Bibliotēkas publicitāte sākas ar norādēm pie autoceļa "Līvāni- Preiļi" pagriezienos uz Sutru ciematu. Pie ēkas ārsienas ir norāde par bibliotēkas darba laiku, par to, ka te iespējami e-pakalpojumi, un ka pieejams Wi-Fi. Ārpusē zaļajā zonā atrodas metāla stends ar bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem un aktuālākajiem jaunumiem. Pie ieejas durvīm bibliotēkā atkārtoti uzlikta norāde par darba laiku, informācija par maksas pakalpojumu izcenojumiem un informācija. Pie durvīm uzliekam arī pasākumu afišas un citu īslaicīgi aktuālu informāciju.

Bibliotēkā iepriekšējos gados ir iegādāts pārvietojams stends informācijas izvietošanai. Te izvietojam:

- bibliotēkas aktuālo informāciju;
- pašvaldības vai citu institūciju aktuālo informāciju;
- bibliotēkas pakalpojumu sarakstu;
- maksas pakalpojumu cenrādi;
- Wi-FI norādi;
- jauno grāmatu sarakstu;
- bibliotēkas pasākumu afišu;
- citu iestāžu- kultūras nama, pagasta, komunālā un sociālā dienesta afišas un ziņojumi;
- fizisko personu ziņojumus, kas varētu būt aktuāla citiem lasītājiem;
- u.c. informācija.

Aktuālu informāciju dažreiz arī uzraksta uz magnētiskās tāfeles, ko pēc tam viegli nodzēst. Lai publiskotu informāciju par jaunieguvumiem, veidojam informatīvas lapiņas un bukletus. Par notiekošajiem pasākumiem cilvēkus informējam tiekoties klātienē, telefoniski, izmantojam sociālos tīklus. Novērots, ka visefektīvākais līdzeklis ir individuālās vai telefoniskās sarunas. Ik gadu tiek atjaunots bibliotēkās buklets ar svarīgāko informāciju. Ziņas par paredzētajām mēneša aktivitātēm- izstādēm un pasākumiem tiek nosūtītas un publiskotas LNCB mājas lapā un informācijas stendos savā bibliotēkā. 2020. gadā organizētas 118 izstādes un 9 pasākumi. Informācija par pasākumiem bibliotēkā ir iesniegta LNCB mājaslapā un sociālajos tīklos "facebook.com" Sutru bibliotēkas profilā.

Bibliotēkas informācija tīmeklī

Bibliotēkas informācija ir publiskota vietnēs www.livanub.lv,
www.facebook.com

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

2020.gada februārī "Drošāks internets sākas ar tevi" tika runāts par bērnu drošību internetvidē. Vecāki un bērni darbojās portālos "manadrosiba.lv" un "drossinternets.lv".
Februārī arī pasaku rīts bērniem.
Martā pasākums vecmāmiņām- "Vecmāmiņas virtuves noslēpumi".
Septembrī- Miķeļdienai veltīta rudens velšu izstāde un diskusijas par gadskārtu svētkiem.
Decembrī- piparkūku namiņu izstāde.

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Problēmu šobrīd nav.

Secinājumi. "Covid-19" izraisītie ierobežojumi tikai veicināja publicitāti sociālajos tīklos, lai bibliotēkas apmeklētāji būtu lietas kursā par jaunumiem bibliotēkā.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Sadarbība ar citām iestādēm 2020.gadā ir notikusi novada līmenī. Svarīga ir komunikācija ar pašvaldību- Līvānu novada domi un Sutru pagasta pārvaldi. Tiek apmeklētas Līvānu novada domes organizētās iestāžu vadītāju sapulces. Tās ir tikšanās ar pašvaldības vadītājiem un domes speciālistiem. Ar domi saista dokumentācijas kārtošana un finanšu lietas.

Novērtējamas ir attiecības ar Sutru pagasta pārvaldi- tiek risināti transporta, saimnieciskie un komunālie jautājumi. No pārvaldes puses jūtam interesi par bibliotēkas darba organizāciju un atbalstu pasākumu organizēšanā.

Pasākumu organizēšanā piesaistām arī Sutru kultūras namu. Vizuālā noformējuma veidošanai uz laiku aizņemamies kultūras nama materiālus. Tādā veidā ietaupās mūsu budžeta līdzekļi. Bibliotēkas vadītāja arī iesaistās pagasta sabiedriskajā dzīvē- dzied kultūras nama sieviešu vokālajā ansamblī un ir Sutru pagasta valdes locekle.

- Sadarbībā ar sociālo dienestu tiek apzinātas sociālā riska ģimenes.
- LNCB veic konsultatīvo un metodisko darbu. Tiek apmeklēti organizētie semināri un citas izglītojošās aktivitātes. Iespēju robežās piedalāmies viņu organizētajos pasākumos. Ar pārējām novada bibliotēkām arī ir izveidojusies laba sadarbība. Ar kolēģēm konsultējamies profesionālajos jautājumos, izmantojam SBA apmaiņas fondu.

Secinājumi. Sakarā ar Covid-19 ierobežojumiem, piesardzības pasākumus ievēroja visas pašvaldības iestādes, bet visam tika rasts risinājums un gads noslēdzies veiksmīgi.

LNCB Sutru filiālbibliotēkas vadītāja Valda Pintāne_____
19.01.2021